

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о год. 6-й пополудні.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперніка. — Експедиція
місцева в Агенції Ляндомського
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а у «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

Закон язиковий.

Тишину, що розлягла ся понад парламентом з нагоди пригоди міністра-президента і розправ над грозою нужди в наслідок неврожаю і повеній, перервала нині нагло вість, що палата посольська думає на серію про законне управильненє питання язикового в Долитавщині. Сама гадка про потребу закона язикового в конгломераті національнім Австрії не нова. Її підношено вже давнішими часами не один раз. Угорщина посідає такий закон язиковий від 1868 року. В нас вдоволяло ся на тім поли традиційною практикою, а побіч того в деяких краях односторонніми розпорядженнями язиковими, приміром в Галичині. Уходило се так довго, як довго у деяких народів свідомість національна і свідомість національних прав була ще в сповитку. Уходило се також так довго, аж поки случаи не приніс з собою, що найновішими розпорядженнями язиковими, виданими в користь Чехів, Німці зворушили ся і відчули ту кривду, яку від довгих літ терпіли всякі меншости національні в Австрії. Ми недавно тому указували в «Руслані», що Німці аж тепер зрозуміють прикре положенє меншости національних, коли самі попали в таке положенє в Чехії та на Мораві, та що мабуть тепер они самі повинні подбати про закон, котрий би такі меншости взяв в оборону перед можливим насильством із сторони дійсних чи штучних більшостей.

Справу законного управильнення прав язикових підніс тепер бар. Діпавлі. Вправді не предложив він ще доси в імени свого клубу потрібного предложеня, але можна надіятись, що діло се небавом стане актуальним. Вар. Діпавлі робить се нині з потреби. Він переймив на себе невдячну вправді але благородну ролю посередника

межи правительством а обструкцією. План єго такий, щоби зложити окрему комісію з 36 членів, котра враз з правительством мала би виробити проєкт до закона язикового і сей проєкт предложити раді державній до ухвали. Закон сей був би рамковий, т. є. він мав би лише в головних чертах означити права кожного язика в прилюднім житю. Рами сего закона мали би відтак виповнити сойми краєві постановами подрібними, приміненими до місцевих потреб.

Виданє такого закона мало би уможливити відкликанє ино-що виданих розпоряджень язикових для Чехії і Морави, а тим і усунено би непорозумінє межі обструкціоністами а правительством. І вовк став би ситий і коза ціла.

Проєкт бар. Діпавлього проголосили на днях «Tiroler Stimmen», назвавши єго самого: «der ehrliche Makler». Дехто хотів з сеї вістки виснувати здогад, що бар. Діпавлі зриває з теперішню більшостию парламентарною і звертає ся більше в ліво, до лібералів чи поступовців німецьких яко своїх земляків. Здогад сей не має підстави. Клуб католицьких людовців німецьких не може звертати ся в ліво. Такий зворот значив би одно, що резигновати з внесеня шкільного д-ра Ебенгоха, позаяк як раз Німці-поступовці і націонали з всею завзятостию поборюють внесенє д-ра Ебенгоха. Посеред лівичі бар. Діпавлі не мав би ніякої надії на осущенє свого ідеалу, школи віроісповідної, коли противно через розширене автономії країв коронних, що заключає ся в програмі більшости, може організация школи народної перейти на сойми, як се від давна практикує ся ввіймово в Галичині. Клуб бар. Діпавлього стоїть проте, як сам каже, незружимо (unentwegt) при програмі більшости парламентарної, а в тім случаю переняв на себе лише ролю посередника.

Друга справа, достойна занотованя,

над котрою трудять ся деякі послы, то справа втвореня в палаті посольській уміркованого центра. Центр сей мав би зложити ся з кількох «диких» послів, котрих на разі є всіх 17 чоловіка. Організацією сего центра мав би зайняти ся посол буковинський др. Стеф. Стефанович. До «диких» належать два Серби (Баляк і Квеквіч), три Русини (Окуневський, Танячкевич і Волян), Чех Вашаті і кількох Німців.

Як видко проте, то з одної сторони змагає нинішня більшість парламентарна до приборканя обструкції через закон язиковий, з другої сторони розходить ся їй о як найскорше і найбільше зізолюване Шенерериянів і близших їх товаришів з посеред поступовців і націоналів німецьких.

ДОПИСЬ.

З Відня пишуть нам під днем 30. вересня.

Нпні внесли послы рускі ради державної два внесеня на стіл президії, котрі гласять: Внесенє пос. Барвіньского і товаришів: «Висока палата зволить ухвалити: Взиває ся ц. к. правительство, щоби оно приспіншило розсліди слотою і повенями заподіяних шкід в Галичині і щоби внесло предложенє на уділенє запомог пошкодованих з фондів державних як і призволяло на потрібні кредити. Відень, 30. вересня 1897.» Внесенє пос. Барвіньского і товаришів: «Висока палата зволить ухвалити: Взиває ся ц. к. правительство, щоби як найскорше предложило палаті посольській проєкт закону о заосмотреню вдів і сиріт по гр. католицьким і православним духовенстві. Відень, 30. вересня, 1897.»

Сими двома внесенями, підписаними послами рускими, словінськими і хорватськими, сповнили послы рускі свій перший обовязок супроти обіднього селянства нашого і жиючих в крайній нужді вдів і сиріт по руских духовних. Однакож не треба забувати, що в справі запо-

12

Задля дрібниці.

(Дальше).

Довго стояла она і вдивляла ся в похмуру даль, аж нараз почула знакомий голос. І хорий; що доси навіть не ворухнув ся, почув і пізнав той голос — Станислава скоро приступила до ліжка.

«Клявдзя є — закликати єї?» питала покванно.

Володко заперечив головою. «Тепер ні», сказав слабым голосом.

Сего она й хотіла! Сам на сам з своїм ворогом мусить єго понижити, на нїм пімститись! Она вийшла.

Клявдзя вернула домів.

Довго-довго мусіла она чекати у вузкім коритарі, переповненім сопухом, де люди ходили то сюди то туди; адвокати, судії, писарі бігали з актами під пахою безперестанно, а потім викликувано імена підсудимих. Клявдзі йшла голова ходором; вічний шепіт і холодна повага на лицях всіх збільшила єї страх і лише договорюваням щирої приятельськи она завдячувала, що не впала там безвильно.

Вкінці прийшла «справа Гнідий» на чергу.

Коли викликано єї імя, Клявдзя задрожала — тремтячи і смертельно бліда вступила до сали судової.

Але опісля йшло все дуже скоро. Обжаловуючий привів два свідки, молоді дівчата, з котрих одна відступила від присяги, а друга говорила так неясно, що вкінці на остре запита судії заявила, що не чула нічого докладно. За те пані Комаровска говорила ясно і докладно. Слідували короткі промови адвокатів, а потім судія по короткій надумі виголосив вирок: підсудиму увільняє ся від всякої вини, а обжаловуючий має заплатити кошта процесу.

Все минуло. Др. Ручицький відпровадив молоду жінку до фіякра і коли єї бачив з заплаканими очами, з єї блідим, змарнілим, а проте гарним лицем, з виразом спокійного щастя — зацеміло єго серце. «Щасливий чоловік той Гнідий!» подумав собі тихцем.

І так вернула Клявдзя домів — не так то і щаслива, як єї приятелі думали. Найтруднійша річ ще не полагоджена — она мусить Володкови признати ся — і тепер она собі пригадала, який хорий, який зворушений був він сегодня зраня. Але за чверть години він вже буде все знати. Все буде добре і вона відпінче від тяжкого горя — в єго обіймах!

Клявдзя хотіла вже відчинити двері до

брати відваги — втім відчиняють ся двері і виходить — Станислава.

«Ти тут?» вимовила зі страхом Клявдзя і дивила ся на неї.

Станислава зачинила двері, так що Клявдзя не могла ані увійти ані бачити хорого. «Так, я тут — бо ти єго опустила!» сказала з холодним спокоєм і взяла Клявдзю за руку, щоби єї потягнути за собою. Слуга дивила ся доси здивована на все, але тепер виступила наперед і сказала: «Пан доктор казали, аби пані пішли до ліжка.»

«Я єї вже заведу до ліжка», відповіла жорстоко Станислава.

«Пусти мене до мого чоловіка!» кликнула Клявдзя, здогадуючись щось злого, і хотіла увільнитись.

«Володко не хоче тебе навіть видіти!» зашепотіла Станислава і тягнула Клявдзю за собою до єї комнати. Нараз вирвала ся Клявдзя, гордо стала мала, ніжна жєнщина перед своїм ворогом і змірила єго лютим поглядом. «То твоя робота!»

Панна Станислава байдужо здвигнула раменами. «Як собі хочеш. Але ходи до покою, най слуги не слухають.»

«Я хочу до Володка!» вперла ся Клявдзя.

«А я тобі кажу, він тебе не хоче видіти!» повтаряла Станислава глумливо.

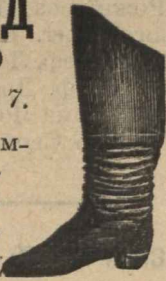

ЛЕВ НОВОСАД

(практикант віденьський)

у Львові, ул. Крута ч. 7.

виконує мужеску, дамску і діточу обув, також чоботи з холявами для духовенства по як найприступнійших цінах.

Рівнож приймає репарації нальовців. — З провінції вистане старпий оказ на міру. 136 10—140

1000 туток цигаретових за 1 зр. поручає фабрика туток

АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ

Львів, улица Галицька число 12. Замавляючим 5.000 туток разом опакowane і відсилка franco.

Поважаний Пана Добродію!

З хемічного чищення Вашого заведеня всьм дуже вдоволений і показував своїм знакомим, що їх дуже здивувало, що з таких поплямлених убранных можна зробити цілком як нове. Дуже просим о Вашу адресу.

З глубоким поважанем
Йосиф Манастирский.

Посилаю ще одно убрание до очищення і відновлення.

Перше віденьске

Хемічне Заведене

чищення і відновлюваня цілих убранных

ШИМОНА ВАЙСА

улиця Коперника число 12.

142 10—15

Цінники gratis і franco.

О 20% ДЕШЕВШЕ ЯК У ВІДНИ!
ДОСТАРЧАЄ ВСІЯКІ КАВЧУКОВІ ДРУКАРНІ ЧЕРЕНКОВІ ПЕРШЕ ГАЛ. ЗАВЕДЕНЕ РИТОВНИЧЕ, ВАРСТАТ ДЛЯ ВИРОБІВ З МЕТАЛОЮ, ЛИТИХ НАПИСИЙ, МАЛЯРСТВА ПШИЛДІВ І ФАБР. СТАМПИЛІЙ КАВЧУКОВИХ І ПРОЧ.

!!! ДРУКАРНІ ТАКОЖ З ЧЕРЕНКАМИ РУСКИМИ!!!

ГЕНРИК ШАПІРА

Львів, ул. Коперника ч. 3.
(ПОБІЧ АПТИКИ ПЕТРА МКОЛЯША). 146 2—24

АГЕНЦІЯ ЧАСОПИСИЙ

А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель)

приймає передплату на всі часописи у всяких язиках і доставляє їх до дому без всякої доплати.

Кожда християньска родина

повинна замовити собі і купити як найскорше постронний нами величавий домовий вівтар,

св. капличку з механічною музикою,

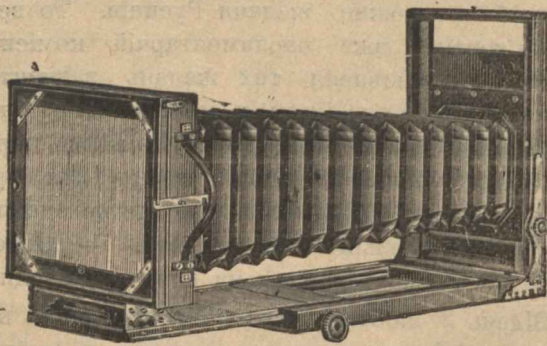
котру лиш задля великого складу відступаємо за ціну до половини знижену, лише за 10 зр. Ті св. каплички з музикою є чаруючо хорошою окрасою для кожного мешканя, кожної канцелярії, кожної школи і т. д. і надають ся також знаменито на величаві подарунки. Ми виробляємо ось такі 3 пієси: 1) Христос на хресті, 2) Марія з Люрд і 3) Пресв. Родина. Фігури представлені пластично на порцеляні і глині і украшені величаво; ошклене з задивляючо хорошим малюнком преставає в готичкім або маврийскім стилю вівтар і зображає ріжних святих; обрамоване брунатне або золоте в стилю бароко а середина виложена прехорошою таетою або шовком. Величина є ³⁰/₁₀₇ см. глубокість скринки 8 см. Музика грає по кожнім накручено 2 дуже гарні церковні пієси і повтаряє їх 7 разів. Каплички або домові вівтари є прехороші і ніхто не повинен жалувати малого видатку, щоб справити собі і своїм потомкам на вічну памятку сей сензачийно-величавий предмет, бо так дешево не прийде ся до такої гарної річи.

Вислав ся лише зелізницею за надіслану наперед готівку або за післяплатою прямо через фабрику 136 7—20

Gebrüder Apfel, Wien I. Fleischmarkt 62.

Перший християньскій

ново отворений склад апаратів і всіляких приборів

до заводової фотографії і для П. аматорів поручає низше ціи увсіх фірмах краєвих і заграничних. Апарати від 6—250 зр. на складі. — Висилка на провінцію відворотною поштою виконує ся. — Найбільший і найдешевший склад всляких приборів до фотографії. На жаданє ви позичає ся апарати до великості 24:30 (за винагородою 2% вартости апарату) з обективами Voigtländer'a, Steinheil'a, Göerz'a і т. д.

Едмунд Бродковскій

Львів, ул. Баторого 22.

131 18—140

Львів, ул. Собеского ч. 9 і 33.

Перше заведене похоронне

Йоанни Островскої

у Львові, ул. Собеского ч. 9 і 33.

уряджує похорони від повдинчих до найсвітлійших зі знаною совієстностию і старанностию по як найприступнійших цінах.

Домовини в як найбільшій виборі.

Для дітий і панночек білий караван і білі убрания.

СКЛЕПИ при улиці Собеского ч. 9 і 33, а головний склад у власнім домі улица Пекарска ч. 69. 156 10—13

Львів, ул. Собеского ч. 9 і 33.

Учитель

орган руского Тов. педагогічного двотижневник педагогічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменська ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.

148 **ЦЕРАТИ** 12-36

в великій виборі дивани, хідники, капи, портиери, матерії на меблі, всілякі обитя повозові і сукна поручає найдешевше

Стефанія Вишиньска

Львів, Коперника 16.

ФАБРИКА

Л. І Малевскій

у Львові

улиця Вірменська ч. 12.

Поручає вироблювані в своїй фабриці корки до бочок і бутельок в найлучший якості і дешевші від заграничних, також дерева коркові і кола до меленя пшона, підшви і дамскі корочки.

138

1—10

основана в р. 1877.

МАГАЗИН

ОБУ

РУДОЛЬФА АЧКЕВИЧА

виконує обув з добірного матеріялу шпих фасонів. — Обув дамска, мужеска, веньства і непромакальна до польованя.

З провінції просить ся о старий оказ на міру. 123 18—22

РОБИТНЯ

ВИ

у Львові, улица Сикстуска ч. 23 (стара почта)

тревало, елгантно, післянайновіші і дитинна, спеціально для духовенства і непромакальна до польованя.

Ферд. Відт

годинникар

у Львові

завідомляє о зміні

льокалю з ул. Хорущини

ч. 14 на улицу Чарнецкого ч. 1.

де виконує всі роботи входячі в обяг годинникарства

вразом удержує склад годинників і зегарів з перворядних фабрик заграничних з гарантією і по уміркованих цінах.

Замовленя з провінції виконує як найточнійше. Направа зегарків і зегарів вразом антиків з 2-літною гарантією.

Фердинанд Відт

улиця Чарнецкого, число 1.

132 7—10

Новости на дамскі сукні сезонові!

Матерії вовняні, Зефіри, Батисти, Піки, Кретони, Перкалі, Брокати

АНТІН ПІЗУНЬСКИЙ

Львів, Академічна 12.

Парасольки, Рукавички, »Фігара«, ковніри коронкові, Паски, Фартушки.

Магазин богато заосмотрений.

Ціни низькі, конкуренційні.

151 23—46